XIX-ik évfolyam. 29-ik szám. Kőszeg, 1899. julius 16-án

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona, negyedévre 1 frt = 2 korona.
Egyes szám ára 10 kr. = 20 filler.

Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL.
Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyiltter sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint

Előfizetési felhivás.

A folyó év harmadik negyedének küszöbén uj előfizetést nyitottunk lapunkra, a *Kőszeg és Vidéke*-re.

Lapunk iránya ezentul is az lesz, ami eddig volt. Politikát nem üzünk, hanem a társadalmi, kulturális és közgazdasági élet kérdéseinek megvitatásában keressük feladatunkat, arra törekedve, hogy a lap a fölmerült kérdéseket alaposan és minden melléktekintet nélkül megvitassa. E mellett hiven referálni fog a napi és heti eseményekről és arra törekedni, hogy korrekt magatartással és helyes irányával olvasóinak pártolását magának biztositsa.

A *Kőszeg és Vidéke* ujabban olvashatóbb betükkel is jelenik meg. Kiadónk, számot vetve ama körülménynyel, hogy a nyujtott laptartalom csak az esetben válhatik teljesen hozzáférhetővé, ha a nyomás elegendő nagyságu betükből készül, uj *garmond-irást* szerzett be és azzal nyomja a lapnak már egy negyedévi számait. A közönség bizonyára méltányolni fogja kiadónknak eme áldozatkészségét, még pedig azzal, hogy a *Kőszeg és Vidéke*-re minél nagyobb számmal előfizet.

Lapunk minden héten csak egyszer, vasárnap jeleuik meg.

Előfizetési ára:
egy évre 4 frt,
félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.

Az előfizetési pénzek a lap kiadóhivatalához küldendők.

A „Kőszeg és Vidéke"
szerkesztősége és kiadóhivatala

Pató Pálok!

Hát kik is azok a Pató Pálok? Kire is célzott lánglelkű Petőfink, mikor félszázad előtt megirta annak a Pató Pálnak a históriáját? Nézzük csak át azt a szatirikus költeményt, a melyben Petőfi leirja ama bizonyos Pató Pál nevű magyar nemes úrnak az ő furcsa természetét, a ki — mintha elátkozták volna — ki sem húzta lábát falujából s a kinek mikor azt tanácsolták: „házasodjon meg, mert mindenből kipusztul; javittassa meg a kastélyát, mert dülőfélben van; a kert puszta, a szántóföld szántatlan; dolgoztasson béreseivel, csináltasson uj mentét, uj nadrágot, van hozzá posztó, a másik már rongy", — hát mindenre csak azt felelte; „ej, ráérek arra még!" Végül a nagy költő megjegyzi: „s mindamellett, hogy ősei sokat hagytak rá, még sincs vagyona, csak általtengi az életet. S ez nem az ő hibája, mert ő magyarnak született s hazájában már ősi jelszó: ej, ráérünk arra még!"

Szükségtelen a magyarázat. Kiérzik az ötödik versszakból, hogy ő a nem létező Pató Pál elveit kárhoztatva, oda töri orrunk alá a borsot, nekünk, a kik legfőbb elvünkül csak a „ráérünk"-et tudjuk hangoztatni s hogy ez leend hazánk egykori lényének a megölő betüje. Félszázaddal előbb hangoztatta ezt a nagy költő; milyen hosszú idő mult el azóta, éppen annyi, a mennyi elegendü arra, hogy még ma is csak Pató Pálok maradjunk! És azok is vagyunk, tősgyökeres Pató Pálok! A kik a bal kezünkkel a jobb tenyerünkbe verjük a pipát, egyet húzunk a vállunkon, aztán azt mondjuk: „ráér".

Sok szép vonásunk, sok nemes tulajdonságunk van, — igaz. Rámutattunk annak idején azokra is, rámutatunk most a hibákra is. Nem vadászunk népszerűséget, nem viseljük mellünkön a pitykés dolmányt, nem szolgáljuk az „én"-t, hanem nyiltan beszélünk. Ezzel a nyiltsággal sietni kell, nem szabad halogatni, mert különben a körmünkre ég. Álljon hát itt néhány nyilt hiba. Hirdeti a nemzet sajtója, szónokai és népe a szabadságot, alkotmányosságot, diplomáciai és hadászati haladásunkat, egy becézett fővárosnak mindegyre szépülését, a fellendült ipart, a kereskedelmet, az együttérzést, az egyenlőséget, a felvilágosultságot, közügyeink élére állitott vezérek lángeszét és még tudja a jó Ég, mit nem és ime, alig kerül felszinre valami egészséges eszme, a melyre évtizedek óta fejvakarva csak azt mondjuk: „még ráér", hát egyszerre szétgurul az a sok felsorolt előny, mint a serét, — s viaskodunk, szónokolunk, dühösködünk, egyik ezt akarja, másik meg amazt, az együttérzés megszünik, pártokra oszlunk, utazunk, intézőink neki állnak szünetelni, majd megint összeülnek, kérdeznek, halogatnak s időt adnak arra, hogy a baj elmérgesedhessék s végül kimondjuk a szentenciát: ráérünk. Hát ha ez a történetesen minket szemlélő külföld látná, hogy egyenlőséget emlegetünk és rangkórságban sinlődünk, nem kacagna-e? De mennyire! Hiszen irodalmi és művészi fénykort, kifejlett ipart, kereskedelmet, gazdászatot is emlegetünk és irónk mégse jutnak

TÁRCZA.

A bor hygienája.

Nálunk Magyarországon, hol a konyhát zsirosság és erős izek jellemzik s a zsirt úgyszólván zsirral eszik, a fűszereket két kézzel szórják az étekbe, alig van ház, hol étkezés alkalmával bor ue kerülne az asztalra, a mi a fentebbiek után természetes dolog.

A bor a bortermő szőlő (Vitis vinifera L.) számos féleségeinek bogyőiból kisajtolt nedű, mely forráson ment keresztül, miközben a szőlőcukor (dextrose) alkoalkohollá (aethylalkohollá) és szénsavvá bomlott. A szőlő hazája Ázsia, hol vadon nő, (nálunk is nő vadon, mint Vitis silvestris Gm.) a Fekete tenger és Kaspi-tótól délre eső tájékok, melyeket szemita népek laktak s mindenütt tenyészhető, hol a barack- és a mandulafa megél. Ázsiából Graecia- és Sziciliába vándorolt és Homérosz meg Hesiod korában már általánosan ismert volt a bor és a szőlő nedvét az ország természetes adományának tekintették, mint Dionyzosz ajándékát, ki a mythologia szerint egy indiai szigeten született. Tény az, hogy 580-ban Kr. születése előtt a karthagóiak ismerték már az asszubor készitési módját. Dél-Franciaországban a Phoeniciaiak honositották meg, a Rajna és a szőke Duna mentén a rómaiak.

A bor mint ital, mint orvosság, mint élvezeti cikk nagy fontossággal bir egészségtani szempontból. A magyar nő ritkában iszik bort s én meg vagyok róla győződve, hogy kevesebb hiszterikus és vérszegény volna nőink között, ha az idegrontó tea és kávé helyett egy-egy pohár hamisitatlan bort innának. A bor ártalmas az egészségre, 1., ha nem kellőképen szerviroztatik, 2., ha a bor túlságos mennyiségben élveztetett, 3., ha a bor hamisitott, 4., ha a bor romlott.

Az első ponttal, mely a gasztronómiába vág, csak per tangentem kivánunk foglalkozni. A pezsgőt jégbe s ha keresztülvihető hóba kell hüteni. A meleg pezsgő élvezhetetlen. még ha eredeti champagnei is. A vörös bor pedig melegitve izlik; a magyar vörös borokat nem szabad annyira melegiteni, mint a bordeauxit. A fehér asztali bor legyen mérsékelten hideg, de jégbe nem szabad hüteni. Általános szabály az, hogy neutrálisabb, kevésbbé nehéz borok után élvezendők a finomabbak és alkoholban dúsabbak, tehát pl. könnyü asztali bor után a zamatosabb rajnai borok s ezután a pezsgő. Tiszta, hamisitatlan, jól szervirozott boroknak nincs kellemetlen utóhatásuk.

A bor túlságos mennyiségben élvezve, heveny alkohol mérgezést vagyis részegséget okoz. Agyvértolulásban szenvedő egyének vagy agybántalmakra hajlandók, nehézkórosok a borszesz mérgező hatása ellen csekély ellenálló képességgel birnak. Huzamosabb időn át történt nagy mennyiségü bornak bekebelezése, ha az mindannyiszor részegséget nem is okozott, idült vérbőséget hoz létre az agyban és az agyat fedő hártyákban; egyes szervekben (a máj, a sziv, az edények izomzata) elzsirosodást okoz, s az emésztési utak nyálkahártyájában — különösen a gyomorában — idült hurutot tart fenn. „A részeg ember hasonló a vizbefulóhoz, a bolondhoz és az őrülthöz" — mondja Schakespeare. „Ebrietas nihil aliud quam insanio voluntaria" — mondja Seneca. A résseges ember ritkán szokott érni magas kort .... Emlékező s itélő tehetsége gyorsan gyengül, szemei elromolnak, minden jóra rest, étvágya nincsen, reggelenkint mindjárt fölkeléskor, sok krákogás után égvényes hatásu hig folyadékot hány, erkölcsi érzéke elfajzik, mely a teljes elbarmosodásra vezethet, minden jó ok nélkül ingerlékeny, az emberi méltóságot lealacsonyitó tettek elkövetésére hajlandó. Végre sulyosabb esetekben az iszákos reszkető őrjöngésbe esik vagy elmebántalmakat kap, minő az üldöztetési őrültség, bús komorság és a hüdéssel kapcsolatos butaság. *Demme* statisztikai adatokkal bizonyitja, hogy a rendes életmódot folytató családok gyermekeiből 81.9% válik a társadalom hasznos tagjává, az iszákos családok gyermekei közül csak 17.5%. Az iszákos ember, ha heveny tertőző betegségben (kolera, tifusz, tüdőlob) betegszik meg: könnyebben belehal, mint a mértékletes ember, a ki edzett testének ellenálló képességével kibirja a betegséget.

Műborról sokat beszélnek és irnak, azonban kevés ember ivott még Magyarországon műbort, de mióta a szőlővel beültetett nagy területek a phylloxera-vész, peronospora (szőlő-ragya) s más szőlőbetegségek által tönkre silányittattak. uj szesz és fogyasztási adót hoztak be, azóta a borok hamisitása elképzelhetlen arányokat öltött.

A bor hamisitott, ha benne oly alkatrészek vannak' minőket a természetes bor nem tartalmazhat, (ilyen pl' a salycil-sav, burgonyacukor, fuchsoin és más festő anyagok). A bor hamisitott, ha a természetes alkatrészeket nem oly arányban tartalmazza, mint a természetes (igy pl. ha borszeszt töltöttek hozzá, vagy vizzel eresztették föl). A bor végre hamis, ha vizzel higittatott s a higitásnak megfelelőleg a bor alkatrészei mesterséges úton szaporittattak.

Minekelőtte a borhamisitásokról tüzetesebben szólanánk, néhány szóval a bor természetes alkatrészeit kivánjuk ismertetni. A bor igen sok vizet tartalmaz s a többi alkatrésze nem tesz ki olyan nagy mennyiséget. A vizben, melyet a természetes bor tartalmaz, nincsenek salétromos és salétromosavas sók, melyek a kútvizben

gondnélküli élethez, művészeink sok esetben nem tudnak megélni, a kereskedők, iparosok, meg gazdák szüntelen jajgatnak s fennen kiabálják, hogy lehetetlen megélni, nincs semmijök.

Hát nem addig halogattuk a millénium kiállitást is, mig 1885—887—889—892-ről 1896-ig elnapoltuk? Nem húzódozunk megint a parisi világkiállitáson való tömeges, impozáns részvételtől? . . . Nem azt mondjuk ezzel is: ej ráérünk még arra, hogy képességeinket a világ előtt bemutassuk.

Pedig bizony kár volna nekünk a jövő évre tervezett világkiállitást elszalasztanunk. Lesz ott a francia szalonmunkától kezdve, le egészen az utolsó indus wigwam sátormunkáig mindenféle emberkészitette tárgy. Hogy a többi müvelt nemzeteket ne is emlitsük, kiállitják majd az ős lakós vad indusok fanyilait, csondbárdjait, a zárkózott kinaiak furcsa faragványait, a műveletlen lapphoniaknak kicserzett vérteit, a szótalan arabok nehézkés puskáit, stb. De nekünk magyaroknak bizonyosan nem lesz annyi terményünk, művünk, ipari cikkünk kiállitva, hogy azokból az idegen nemzetbeliek méltó fogalmat alkothassanak rólunk. Pedig de sok kiutazott kiváncsi magyar elmondta már, hogy odakinn nem akarják elismerni Magyarországot, — azt a szép hazát, a melynek csak a puszta arczáról hónapokig bámul az idegen, a mely haza minden terménye oly dús, a mely földnek még a csikósában is bámulatos tulajdonságokat fedezett fel a művelt angol, a mely honnak még a paprikáját is csodaszer gyanánt árulja a külföldi patikárus, és baromtenyészete kitünő, világhirű, a mely nemzet még a harcmezőn is dicsőségesen megmutatta, mit tud, — ez a haza nem siet bemutatni magát a világban, nem azért, mintha nem volna hozzá ereje . . . . hanem mert . . . . . ej, ráérünk! . . .

Bizony, édes magyarom, sok tekintetben Pató Pálok vagyunk mi még és ki tudja, meddig leszünk még azok, hogy ha hamarosan nem igyekszünk megváltozni. Be kell látnunk, hogy biz ez igy van, a mit még több példával is lehetne bizonyitani. Azaz mondanánk mi más tárgyról is, mást is, de — ej, ráérünk arra a legközelebbi alkalomig; akkor folytatjuk, hisz mindig elkel közöttünk az igaz szó. (G. B. Z.)

HIREK.

— **Személyi hirek.** *Hechinger* Imre posta- és távirdahivatalunk főnöke nyolcz heti szabadság után ismét megkezdte hivatalos müködését. — *Rozner* Pál posta tiszt négy heti szabadságát a mult héten kezdte meg. — *Kőszegi* József rendőrkapitány f. é. julius 17-től augusztus 15-ig szabadságot vett s a városi tanács az ő helyettesitésére *Korács* Antal közgyámot és gazdasági felügyelőt ajánlja a főispánnak.

— **Uj segédlelkész.** Megyés püspök úr ő méltósága a *Kincs* István plébánossá történt választásával megüresedett kőszegi kath. segédlelkészi állásra dr. *Erős* József vörösvári segédlelkészt küldte ki. Az idehelyezett második segédlelkész már tegnap elfoglalta uj állomását.

— **Margit napja Lekán.** Léka a közelebb átélt napok örömeiből jóformán fel sem ocsult s már megint szivvel-lélekkel ünnepelt. Csütörtökön volt magyarországi boldog Margit napja, melyen a vidék védőangyala, *Esterházy* hercegné névünnepét ülte. Ez kedvező alkalom volt Léka intelligenciájának arra, hogy a jóságos szép hercegasszonyt ünnepiesen köszöntse. Délelőtt 9 órakor istentisztelet volt a lékai templomban, melyen a családtagokon kivül az uradalmi tisztikar s nagy közönség vett részt. Istentisztelet után a lékai nők élükön *Divald* Gézáné urnővel gratuláltak a hercegnőnek, ezt megelőzőleg pedig a tisztikar. E napra a hercegnő családja is Lékára érkezett, azonkivül *Miklós* herceg volt nevelője, *Madarassy* Antal kereszturi plébános.

— **Athelyezett honvédtiszt.** *Weitner* Antal honvédfőhadnagyot Szegedről Kőszegre helyezték át.

— **Iskolaszék választása.** A kőszegi kath. iskolaszéket, melynek mandátuma már január hóban járt le, mult vasárnap választották meg ujból. A szavazatszedő bizottság a kath. elemi fiu-iskola I. oszt. tantermében ült s d. e. 10 órától esti 6 óráig vette át a szavazólapokat. A választás eredménye a következő: A 188 leadott összes szavazatokat *Auguszt* János városi jegyző, *Freyberger* Sándor, *Paller* András, *Schlapfer* Pál, *Tipka* Ferencz és *Windisch* Antal kapták meg. Ezeken kivül *Molnár* Béda, *Vöröss* Zsigmond és *Wurst* Ferencz itj. egyenkint 187, *Martinkovits* Mátyás 186, *Markovits* József 175, *Lauringer* János id. 172, dr. *Dreiszker* József 170 és *Mederl* János 162 szavazatot kaptak s igy az iskolaszék rendes tagjai a legtöbb szavazatot nyert, mig póttagjai a két utolsó legkevesebb szavazatot kapott jelölt. Leadtak még 22 szavazatot *Schönbauer* Jánosra, 14-et dr. *Hegedüs* Jánosra, 10-et *Szova* Ferenczre és 8-at *Gintner* Mihályra.

— **Tisztelgő küldöttség.** Kőszeg városa közönsége nevében *Tipka* Ferencz polgármester egy küldöttség élén tegnap délelőtt Lékára utazott, hogy üdvözölje *Esterházy* Miklós herczeget és nejét született *Czirják* Margit grófnőt Lékára érkezésük alkalmával. A hercegi pár keresetlen szivélyességgel fogadta a tisztelgőket s köszönetét fejezte ki az üdvözletért.

— **Szent Donát ünneplése.** A kőszegi kath. hivek mult vasárnap, daczára a kellemetlen, szeles időnek, nagy számban mentek föl a Kálváriára Szent Donát ünneplésére. A kereszt alatt fölérkezett hivek magyar és német szentbeszédet, majd ünnepélyes nagymisét hallgattak, mely után úgy amint fölmentek, körmenetben tértek vissza a hegyről és a plébánia-templomban kapott áldás utáu oszlottak szét.

— **Szentségimádás.** Tegnap Kőszegen mind untalan a harang szólt. Szentségimádás volt a plébániatemplomban s háromnegyed-óránként a harang szólitotta a hiveket templomba, hol egész napon át a szentség volt kitéve.

— **A Balaton hullámai között.** Szombathely és a megye széles köreiben a legnagyobb részvéttel vannak eltelve *Éhen* Gyula, Szombathely polgármestere iránt, kinek egyetlen 16 éves fia e hó 10-én egy kirándulás alkalmával a Balaton hullámai között lelte halálát és korai sirját. Apát nem sujtott hamarjában a sors keze annyira, mint Szombathely ágilis polgármesterét, ki sok reményre jogositó fiát ily borzasztó módon veszitette el. A holttestet tegnap délután Szombathelyre szállitották s délután 5 órakor temették a közönségnek impozáns módon megnyilatkozó részvéte mellett. Nem is próbáljuk részvevő szavakkal a vigasztalást, csak kérjük az Ég urát, hogy a jó apa, a derék városfő fájdalmát tegye elviselhetővé.

— **Meddő pályázat.** A város állatorvosi állására a pályázati határidő leteltéig, f. é. julius hó 12-ig, három folyamodó jelentkezett, de azok egyike sem bir a törvényes kvalifikációval.

— **Városvilágitás.** *Rozdonyi* Sándor, budapesti lakos, a városoknak vizlégszesz és acetylen-gázzal való világitásával foglalkozván, ajánlatot tett Kőszeg városánál, hogy 40-50 évre terjedő konceszszió mellett a város háztartásának megterheltetése nélkül berendezi és üzemben tartja nálunk a gázvilágitást. A város most felel az ajánlattevő kérdéseire s majd azután elválik, ha lesz-e valami az utcai uj világitásból.

— **Aratás.** Kőszegen és közvetlen környékén a héten nagyon kedvező, meleg időben megkezdték az aratást. Gazdáink az aratásból általában jó eredményt várnak. A buza és rozs csak jó közepes hozamu lesz, de az árpa és zab kitünően fog fizetni.

— **Fürdőzők panasza.** Az igazi nyár beálltával a tikkadt levegőből menekülendő, mindenki a Gyöngyös hüvös vizmedrébe kivánkozik, oda megy napjában többször is fürdőzésre, mert avval egészségét, testének üdeségét mozditja elő. Van akárhány helye a Gyöngyösnek, ahol a fürdő-évadban lubickolhatunk a vizben, de ami eddig kedvünkre való volt, az most vajmi reszkirozott dolog. Arról panaszkodnak a fürdőzők, hogy a különben kristálytisztán lefolyó viz piszkos, a meder alja éles cserepekkel és üvegdarabokkal teli. Undorodva, vagy véresre karcolva ugrálnak ki a fürdőzők a vizből és szitkozódva hagyják oda a mindenféle szenynek és törmeléknek kiválasztott lerakódó helyet. A hatóság meg, mely bizonyára hallott már a dolgokról, mint másban, ebben sem tesz semmit a közönség javára, hanem elégedetten dörzsöli a kezét, mert azt tartja, hogy: *úgy még nem volt, hogy valahogyan ne lett volna.*

— **Nem jönnek a szineszek.** Julius hó 4-ike elmult annélkül, hogy *Jeszenszky* Dezső szintársulatával Kőszegre jött volna. Utóbb értesitette a várost, hogy nem jöhet s hogy szeptemberre kéri az engedelmet előadásainak megtartására. Csakhogy most már abból sem lesz semmi, mivel a város nem hajlandó a közönséget hitegető szinigazgatónak az engedélyt másodszor is megadni s azért alig lesz egyelőre részünk a szinházesték élvezetében.

— **Gyászmise.** Gróf *Alberti* a 19. gyalogezred alezredese a napokban elhalálozván, ez alkalomból az ezrednek itt állomásozó zászlóalja szerdán reggel 8 órakor a plébánia-templomban gyászmisét hallgatott, melyet *Beer* Károly katonai lelkész-tanár mondott.

— **A választópolgárok figyelmébe!** Az 1900. évre érvényes országgyülési képviselőválasztóknak hivatalból összeállitott ideiglenes névjegyzékei az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 53. §-a értelmében f. évi julius hó 5-től kezdve f. évi julius hó 25-ig bezárólag a közigazgatási hatóságok hivatalos helyiségeiben (községháza, városháza) közszemlére lesznek kitéve. Ezen ideiglenes névjegyzékeket a jelzett napokon reggeli 8 órától déli 12 óráig mindenki megtekintheti és délután 2 órától 6 óráig ugyanott lemásolhatja. Miudazok, a kik az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 44. §-a és a kuriai biráskodásról szóló 1899. évi XV. t.cz. 141. §-a értelmében felszólásra akár azért, mert a választók névjegyzékébe be nem vétettek, akár azért, mert nevük, foglalkozásuk vagy életkoruk hibásan lett felvéve vagy kihagyva — jogositva vannak, felszólalásaikat irásban a szükséges okiratokkal felszerelve a központi választmányhoz czimezve f. hó 15-ig bezárólag az illető községi vagy városi előljáróságnál benyujtani. Ezen felszólalásokat az illető hatóságok hivatalos helyiségeiben a hivatalos órák alatt mindenki megtekintheti s azokra vonatkozólag netán teendő észrevételek irásban minden beadvány külön a szükséges okiratokkal felszerelve az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 45. és 46-ik §-ai alapján a központi választmányhoz czimezve julius hó 16-tól 25-ig bezárólag az illető hatóságoknál benyujthatók.

— **Vásár.** Kőszegen e hó 24-én országos vásár lesz, a Jakab előtt való hétfőre eső.

— **A bálház jövője.** Mig nem tudjuk, mi sors vár az öreg bálházra, ha eladásra kerül, de annyit már most bizonyosra vehetünk, hogy ószerü formáján legközelebb egy kis restaurálással változtatni fognak. Egyik vevőként a várost is emlegetik s tényleg volt is pénteken egy városi bizottság a helyszinén, hogy az épületet szemügyre vegye s a teendők iránt tanácskozzék. Megállapodott ez a bizottság abban, hogy az eladásra szánt épületet a területével együtt *Müller* Ede épitészszel tölméreti s tervet készittet vele a szükségesnek tartott átalakitásról. Mert aban a véleményben vannak a városnál, hogy mulatságok helyéül szükségünk van valami *vigalmi* épületre s első sorban a városnak kell gondoskodnia a közönség e részben való igényeinek kielégitéséről.

— **Gyászrovat.** A héten Kőszegnek egyik legöregebb polgárát temettük, az öreg *Netter* bácsit. 92 esztendőt ért a derék polgárember, aki sok iparkodással és szakértelemmel késő aggkoráig dolgozott a vendéglői szakban, melytől csak akkor vált meg, mikor az öregséggel járó bajok az ő erős szervezetét is megviselték már. Ekkor, alig két éve, félrevonult, de talán éppen a nyugalom sorvasztotta hamarább halálra a jó öreget, aki annyira megszokta a munkát, hogy nem birt annélkül élni. Vasárnap reggel 9 órakor hunyt el csendesen, ahogyan élt és kedden d. u. 5 órakor helyezték földi maradványait a földbe. *Adolf* fia és leányai *Cecilia*, férjezett Neunteufel, *Mária* férjezett Rózsás és *Ottilia*, férjezett Szeybold számos unokával és dédunokával siratják a derék öreget. — E hó 9-én elhunyt *Wölfl* Borbála, Wölfl Vilmos takarékpénztári főkönyvelő testvérnénje 81 éves korában. Holttestét kedden délután fél 6 órakor kisérték ki a temetőbe és helyezték sirba. Az elhunyt urnő jótékony czélra 4200 forintot hagyományozott és pedig a betegháznak 200 frtot, továbbá 4000 frt alapitványt, melynek kamatai évenként négy kőszegi szegénysorsu leány között osztandók szét.

és folyóvizben is előfordulnak s könnyen kimutathatók. E célból a bort csontszénen elszintelenitjük és ha diphenilaminra a jellemző kék szin előáll, a bor vizezett. A borban bizonyos percent alkohol van és pedig az asztali borban 8—10%, a pecsenyeborban 10—13%; az asszuborok szesztartalma 12—15%, a ligueurborokban egész 25%-ig, de ezek mind mesterségesek, minthogy természetben a maximum 16% borszesz.

Az alkohol meghatározásának több módja létezik s e tekintetben a szakvegytani könyvekre utolunk s megelégszünk a nálunk legelterjedtebb két módszer ismertetésével. Veszünk egy lombikot s abba 200 köbcentiméter bort öntünk s annak alkoholját hűtő készüléken keresztül egy mérő edénybe átpárologtatjuk. Az alkoholhoz, melyet próbánkból nyertünk, vizet öntünk, úgy, hogy az alkoholos viz térfogata egyenlő legyen a borpróba térfogatával azaz 200 köbcentiméterrel. S aztán veszszük a surűség-mérőt (alkoholiméter), mely egy alul kellőleg megterhelt üvegcső s annak szárról leolvassuk a bornak alkoholtartalmát. A másik szeszmérő, mely Franciaországban igen elterjedt, az úgynevezett Malligand-féle ebullioszkóp, a következő elven alapszik: minél több alkohol van a borban, annál alacsonyabb hőmérsékénél forr és vice versa. A vizsgálandó bort egy főző edénybe teszszük, mely gyűrűalakú üvegcsővel közlekedik s abban hevitjük, mig forrni kezd. Az elszálló alkoholos gőzök egy hűtő készülékben kondenzáltatnak, a hol egy hőmérőről kényelmesen leolvasuk a fokot. A hőmérő mellett 0°—25°-ig terjedő skála van, mely az alkohol-tartalmát térfogat százalékban mutatja.

(Vége következik.)

— **Konkurzus.** A m. kir. posta-távirda-távbeszélőnél 135 gyakornokjelölti állás fog pályázat utján f. évi szeptember hó 1-re betöltetni. Pályázhatnak: akik közép, vagy ezzel egyenrangu más iskolánál érettségi vizsgálatot tettek sikeresen, 18-ik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok. Pályázati határidő julius hó 31. A felvételi feltételeket, a folyamodvány felszerelését illetőleg bővebb felvilágositással szolgál bármely kir. posta-távirda-hivatal.

— **Kilátásba helyezett mulatság.** A kőszegi ipartestület a kőszegi *Konkordia* nevü dalos-egyesülettel az iparosok rokkant-segitő és nyugdij-alapja, valamint a dalos-egyesület pénztára javára f. é. szeptember 10-én a bálház helyiségeiben tánczestét rendez, melyre már előre figyelmeztetjük közönségünket.

— **Bukott művész.** *Binnyei* István, volt kőszegi nagy rajz és festő-művész, aki a város jóvoltából az iparos tanoncz-iskolánál egy teljes évig kontárkodott, az idén a rajztanári vizsgálaton ismét megbukott. Mekkora örömük és vigasztalásuk telhetik e bukáson azoknak, akik annak idején oly sok igazsággal és szakismerettel dicsérték és honorálták Binnyei úr szakismeretét!

— **Anyakönyvi bejegyzések.** A kőszegi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési és halálozási eseteket jegyezték be:

Születés.

Július 2-án Kappel János és neje Koczor Rozina fia, József, ág. hitv. ev.

Halálozás.

Julius 8-án Schatzl Samu, róm. kath., 81 éves, aggkór.

Julius 9-én Netter Márton, róm. kath., magánzó, 92 éves, aggkór.

Julius 9-én Wölfl Borbála, ág. hitv. ev., magánzónő, 80 éves, szivszélhüdés.

Julius 11-én Schönovszky Mária, róm. kath., tanuló, 14 éves, gümős agyhártyalob.

— **Falb jóslatai julius hóra.** Amit *Falb* már előzőleg e hónap időjárására nézve megjósolt, az sajnos, be is következett s mi most csak ismételjük a hónap hátralevő részére vonatkozó jóslást. Eszerint a második harmad (11-tól 20-ig) egyes napjain jókora esőket várhatunk, közben jó idővel. A hónap harmadik részére zivatarok és folytatólagos esőzéseket helyez kilátásba. Julius 22-ike elsőrangu kritikus nap. Az utolsó hat napon csapadékemelkedés, sok zivatar és jelentékeny melegség várható.

— **Déli vasut.** A cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság vonalain hálókocsik állanak rendelkezésre: Budapest D. V. — Velencze között Pragerhofon át, (I. és II. oszt. hálóhelyekkel, valamint közvetlen szakaszokkal) a 201. és 202. sz. vonattal (1.). Bécs—Fiume (Abbazia) között Szt.-Péteren át (csak I. oszt) hetenkint egyszer a 806., 807. sz. vonattal (10.). Közvetlen személykocsik (I. és II. oszt.): Budapest D. V. München között Pragerhof, Marburg, Franzensfesten át, a 201. és 202. sz. vonattal (1.). Budapest D. V. — Fiume (Abbazia) között Pragerhofon át a 201., 802. és 801., 202. valamint a 203., 804. és 803., 204. sz. vonattal (1. 10.). Budapest D. V. — Villach között Pragerhof, Marburgon át, a 203. és 204. sz. vonattal (1.). Budapest D. V. — Pakrácz között Nagy-Kanizsa, Barcson át, a 207., 909, 2014. és 2013., 910., 108. sz. vonattal (1. 4. 6.). Budapest keleti p. u. — Franzensfeste között a 201. és 202. sz. vonattal. (1.). Budapest keleti p. u. Pragerhof között a 207. és 208. sz. vonattal (1.). Budapest keleti p. u. — Veszprém között Székesfehérváron át, a 201. és 212. sz. vonattal (1). Székesfehérvár—Bécs St. E. G. között Komárom—L. m. Bruckon át, a 712. és 711. sz. vonattal (5.). Bécs—Zágráb M. A. V. között Sopron, Nagy-Kanizsa, Gyékényesen át, a 301., 901. és 902., 301. sz. vonattal (2. 4.). Bécs—Barcs között Sopron, Nagy-Kanizsán át a 302., 901. és 902., 301. sz. vonattal (III. oszt. is) (2. 4.). Bécs—Fiume (Abbazia) között Szt.-Péteren át, a 801., 803. és 802., 804. sz. vonattal (10). Bécs—Pécs között Nagy-Kanizsa, Barcson át a 306., 909. és 910., 305. sz. vonattal (III. oszt. is) (2. 4.). Bécs—Eszék között Nagy-Kanizsa, Barcs, Villányon át, a 304., 905. és 906., 303. sz. vonattal (III. oszt. is) (2. 4.). Triest—Fiume között Szt.-Péteren át a 807. és 806. sz. vonattal (10.).

Hirdetmény. Vasvármegye alispánjának f. évi junius 24-én kelt intézvénye foltán felhivom az érdeklődők figyelmét a Szombathelyen felállitott m. kir. bábaképző intézetre, melyben évenkint 2 izben tartatik fenn bábaképző tanfolyam és pedig: a téli: oktober 1-től febr. végeig s a nyári: március 1-től julius végeig. A beiratás oktober 1-től 10-ig illetve márczius 1-től 10-ig történik. A közelebbi felvételi feltételek alólirt hivatalban megtudhatók. Továbbá szegénysorsu szülő-nők és nőbetegek a szülőosztályon dij nélkül vétetnek fel, gondoztatnak. A nőbetegek osztályában megfelelő napidij mellett jobb módu nőbetegek számára külön szobák vannak fenntartva. A közös szobákban 1 frt. napidij fizettetik 14 napra előre, mely szegének részére felére leszállitható s kivételesen el is engedtetik.

Kőszeg, 1899. julius 13-án. *Tipka Ferencz*, polgármester.

— **Műkiállitás.** Olvasóink figyelmét felhivjuk *Müller* Pál műkiállitásának mai számunkban közölt hirdetésére.

)(**Az apáczák túleröltetése.** Ki ne csodálkoznék, a mikor látja önmegtagadását és lemondását az apáczáknak, a kik egész életüket gyermekek nevelésében töltik el. Minden gondolatuk, minden tettük ennek a nemes cselekedetnek van szánva. Hány vesziti el a munka közben egészségét sőt életét! Nem lehet eléggé szaporitani azoknak az eszközöknek a számát, melyek visszaadják az apáczáknak a folytonos munkában elhasznált erőt. A vérszegénység és a vér gyöngesége rendesen a túleröltetésnek és folytonos munkának eredménye. A gyöngeség szabad teret enged mindenféle betegségnek és ezért föltétlenül szükséges az elveszett erő kárpótlása. Vajjon milyen eszközöket kell alkalmazni? Grosos A. testvér, a ki tsnitőnő Montreuil-du-Gastban, Champéon (Francziaország, Mayenne) mellett, a leghitetlenebb embert is meggyőzné. — Boldog vagyok — irja, — mert elmondhatom önöknek, hogy kitünő eredményt értem el a Pink-pilulák használatával. Társnőm évek óta abban szenvedett, hogy füle mögül folyton nedvesség szivárgott ki. E kiszivárgás változott, néha abban maradt, néha bő volt. Ha abban maradt, akkor azon a helyen folyton megujuló hámló bőrcsomók képződtek. Egy idő óta a betegség veszedelmesebb lett és vér kiszivárgásától lehetett félni. A szegény testvér egészsége alapjában meg volt ingatva és nagyon gyönge volt. Miután semmi sem használt, elhatározta, hogy próbát tesz a Pink-pilulákkal. Az eredmény kitünő volt. Ma a betegségnek még nyoma is eltünt, a bőr tiszta, szép szinü, ereje visszatért és egészséges vér foly az apácza ereiben. Fölhatalmazom, hogy levelemet, mely az ön piluláinak jó hatását bizonyitja, nyilvánosan közölje. Ez a bizonyság elég világos és tisztán mutatja, hogy a Pink-pilulák hatalmas helyreállitói a vérnek, jól hatnak a gyöngeség okozta betegségeknél, biztosan legyőzik a sápkórt, vérszegénységet, általános gyöngeséget, karbunkulust és a túleröltetésnek minden következményét. Kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszertárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és 6 doboz ára 9 frt.

)(**A családra nézve a legfontosabb kérdés** a használt táp- és élvezeti szerek egészségügyi hatása. A testi jóérzés, a gyermekek erős fejlődése, sőt gyakran az élet tartama azok helyes megválasztásától függ. Minő komoly feladat ez tehát az anyának, háziasszonynak és a nevelőnőnek! Dacára ezen tudatnak, mégis még nagyon sokat engedünk a szokásnak, és akárhány anya, aki tudja, hogy nem jól cselekednék, ha a gyemekeknek alkoholtartalmu italokat nyujtana, azoknak babkávét készittet, amely hasonló módon ártalmas hatásu! Nem lehet tehát eléggé rámutatnunk, hogy Kathreiner Kneipp-maláta-kávéja mint egyedül hasznos kávéital a családok száz-ezreiben kipróbáltatott és a legörvendetesebb módon bevált. Pótkávé gyanánt alkalmazva, a babkávét az egészségre majdnem ártalmatlanná teszi és fokozza s egyuttal finomitja annak jó izét. De szorosan megfigyelendő, hogy csupán Kathreiner Kneip-maláta-kávéja bir az emlitett renkivüli előnyökkel, ezért a mindig ismételve megkisérlett csekély értékü utánzat toktól óvakodnunk kell. A valódi Kalhreiner mindenütt kapható, de csak az ismert eredeti csomagokban a „Kathreiner" névvel, tehát sohasem lehet és szabad „nyitottan" kimérve eladni.

)(**20 krért egy tanyai gazdaság.** A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége ez idén rendezi első mezőgazdasági kiállitását Szegeden. E kiállitással kapcsolatban egy tárgysorsjáték is rendeztetik, melynek huzása a kiállitás utolsó napján, — szeptember 10-én — tartatik meg. Az első főnyeremény 50.000 korona érték, melyet a sorsjáték rendezésére szövetkezett intézetek készek készpénzben, vagy egy szegedi mintaszerüen berendezett tanyai gazdasággal is megváltani. A többi nyereményt főleg kiállitott gazdasági gépek és eszközök képezik, melyek szintén beválthatók készpénzre.

Kötelességünknek tartjuk olvasóink szives figyelmét e sorsjátékra felhivni, tekintettel arra a hazafias és közhasznu czélra, a melyet az előmozditani igyekszik, annál is inkább, mert egy-egy sorsjegyet a legszegényebb ember is megvehet, lévén ára csak 20 kr. Mint értesülünk, e sorsjáték iránt szokatlan élénk az érdeklődés s a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek.

Selyem-damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és szines „Henneberg-selyem" 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, - a legdivatosabb szövés, szin- és mintázatban. **Privát fogyazstóknak póstaber és vámmentésen valamint házhoz szállitva — mintákat pedig postafordultával küldenek.**

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udv. szállitó) Zürichben

Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Közgazdaság.

) **Szőlő (gyümölcs) kiállitás Szegeden.** A szegedi országos gazdasági kiállitás keretében szeptember 3—10. szőlőkiállitás is lesz rendezve. Felkéretnek mindazok, akik a kiállitáson résztvenni óhajtanak, hogy bejelentéseiket legkésőbb augusztus 1-ig tegyék meg, mert későbbi jelentkezés nem lesz figyelembe véve, csak kivánatos, hogy minden vidékről főleg azon borfajok válogatott példányai küldessenek be, melyek az illető védborjellegét hivatvák képviselni, azonkivül pedig a legjobban bevált csemegefajok. A kiállitás ideje egy kissé korai lévén, egyes szőlőfajokból ilyenkor még teljesen érett példányok nem találhatók. Ez esetben persze félig érett fürtöket is lehet beküldeni, ha azok másküllönben a forma, nagyság és fajtisztaság kellékeinek megfelelnek. A legfontosabb, hogy minden faj a helyes ampelografiai elnevezéssel jelöltessék meg. A szőlőkiállitáson a részvételi dij 50 krajczár, azonkivül minden külön fa után még 20—20 krajczár. Minden fajtából legalább 4-5 fürtöt kell beküldeni, melyek a fürtnyélre kötött czédulával jelölendők meg. Azonkivül minden fajtához tanácsos egy nagyobb — keménypapiros — czédulát készitení, mely a szőlőfajt és a kiállitó nevét, az egész gyüjteményhez pedig egy még nagyobb táblácskát, mely a kiállitó nevét és a szőlő helyét jelöli meg. Bővebb felvilágositást és bejelentő iveket Brucker Jenő csoportbiztosnál lehet szerezni (Budapest, Köztelek).

) **Javitsuk szarvasmarha állományunkat.** Az ország vitális közgazdasági érdeke, hogy az ország szarvasmarha állománya számbelileg is minél inkább szaporodjon, minőségileg is mennél inkább javuljon. Mezőgazdaságunknak nemcsak azért legjövedelmezőbb ága a szarvasmarha tenyésztése, mert az ország hússszükségletének fedezése után, a külföldről is jelentékeny menynyiségü pénz folyik be a kivitt szarvasmarhákért, de azért is, mert a szarvasmarha termeli a legnagyobb tömegü s legjobb minőségü trágyát s igy mennél nagyobb és mennél jobb az ország szarvasmarha állománya, annál jobb termőerőben tarthatók a szántó földek is

Nem szenved kétséget, hogy az ország szarvasmarha állománya utóbbi időben nemcsak számban, de minőségileg is jelentékenyen javult, mégis távol áll még a nyugoti országok-, nevezetesen Anglia, Belgium, Hollandia, sőt Németország szarvasmarha állománya megett is; sem minőségileg, sem haszonhajtás tekintetében azokkal fel nem veheti a versenyt, azért leginkább, mert nálunk- egyes jobb gazdaságoktól eltekintve- nem részesitik a szarvasmarha állományt olyan takarmányozásban, amilyen takarmányozásra annak okvetlenül szüksége volna, hogy erőteljes- hasznothajtó állattá fejlődhessék.

Igaz ugyan, hogy a tenyészanyag megválasztása körül sem járnak el mindenkor kellő szakértelemmel, s hogy különösen kevés és silány minőségü bikát tártunk, mindez azonban távolról sem olyan káros befolyású, azon takarmányozásu módnál, melyben az ország szarvasmarha állománya csaknem mindenütt részesül. Szalma és hasonló anyagokkal való teleltetés mellett először is törpe marad az állat, mert ezek a takarmányok nem tartalmaznak annyi tápláló anyagot, amennyire az állatnak mulhatlanul szüksége van, hogy testét gyorsan nagygyá növeszsze. Ilyen takarmányozás mellett a tehén kevés tejet ad, az ökör nem bir el nagy terhet, s igy nem is hajt olyan hasznot, mint aminőt hajtana jobb megfelelőbb takarmányozás mellett. Az állattenyésztés igazán hasznothajtó csak akkor lehet, ha az állatok megfelelő takarmányozásban részesülvén, nagyobb munka, illetve téteményképességet fejtenek ki, nagyobbá, erőteljesebbé fejlődnek, s igy nagyobb értéket is képviselnek.

Sajnos sokkal több rét lett immár feltörve, felszántva, semhogy a meglevő az ország szarvasmarha állományát eltarthatná; ez azonban magában véve még nem baj, mert a hiányt könnyen lehet mesterséges takarmány félékkel, lóherével luczernával, zabos bükkönynyel, répával stb. pótolni, annyival is inkább, mert ezek a takarmány-félék rendesen nagyobb termést adnak, mint a természetes kaszálók. Hogy azonban a mesterséges takarmányfélék termesztése nem terjed oly mértékben, a miként az kivánatos volna, onnan van, mert a magyar gazda csak olyan növényeket szeret termeszteni, a melyet a piaczon azonnal értékesithet, s nem szivesen ad olyannak is földet, melyből csak közvetve lát hasznot, s a melynek hasznosságát nem is minden gazda látja be. A lóherén kivül különösen a répa termelését kellene mindenütt felkarolni, mint a legjobb minőségü takarmányokét s a mennyiben nem áll nagyobb terület ezen czélra az eddiginél rendelkezésre, legalább a talaj gondosabb előkészitésével a műtrágyák használatával kell a talaj termékenységét fokozni. Köztudomásu dolog, hogy a gipsz vagy még inkább a szuperfoszfátgipsz mily hathatósan fokozza a luczerna és a lóhere félék termését, s hogy mily óriási termést ad a répa, ha a vetés előtt 11/3 métermázsa szuperfoszfátot kap a talaj, kikelés után pedig 60—80 kg. káli- salétromot kat. holdanként.

Egy vagy más módon, de minden esetre gondoskodni kell arról, hogy bőven álljon takarmány rendelkezésre, mert csak ilyen módon tehetjük szarvasmarha tenyésztésünket jövedelmezővé; csak majd akkor, ha takarmány hiányt nem szenvednek az állatok, forditsunk gondot a tenyészanyag megválasztására is, előbb ha tesszük se lesz annak eredménye,

Köszönet-nyilvánitás.

Mindazok, kik felejthetetlen jó atyánk illetőleg nagyatyánk, apósunk és dédatya

Netter Márton

bekövetkezett gyászos halála, illetőleg temetése alkalmával bármily módon tanusitották őszinte részvétüket, fogadják ez uton legmelegebb köszönetünket.

Kőszeg, 1899. julius 15. **A gyászoló család.**

Piaczi árak.

Buza	100 kilo	9.20	krtól	9.60	kr.-ig
Rozs	„ „	7.10	„	8.70	„
Arpa	„ „	6.60	„	6.80	„
Kukoricza	„ „	5.80	„	5.90	„
Zab	„ „	6.10	„	6.20	„

Vasuti menetrend.

Állomások.	II. III. oszt. kocsikkal				
Középeurópai idő.	reggel	d.e.*	d. e.	d. u.	este †
Köszeg ind.	4^{55}	8^{05}	11^{51}	5^{50}	8^{40}
Lukácsháza (m. h.)	5^{08}	8^{19}	12^{04}	6^{13}	8^{54}
Német-Gencs (m. h.)	5^{24}	8^{35}	12^{20}	6^{29}	9^{10}
Szombathely érk.	5^{39}	8^{50}	12^{34}	6^{35}	9^{25}
Szombathely ind.	6^{45}	11^{00}	3^{15}	7^{05}	10^{10}
Német-Gencs (m. h.)	7^{01}	11^{15}	3^{31}	7^{21}	10^{25}
Lukácsháza (m. h.)	7^{18}	11^{31}	3^{48}	7^{38}	10^{42}
Köszeg érk.	7^{31}	11^{43}	4^{01}	7^{51}	10^{55}

*) Csak kedden és pénteken közlekedik.

†) Junius 1-től szep. 15-ig vasár- és ünnepnapokon közlekedik.

Magyar királyi államvasutak.

Budapestre.

Szombathely	éjjel	2.50	reggel	9.08	d. u.	12.40	este	11.—
Vép . . .	„	[illegible]	„	—.—	„	12.53	„	11.14
Sárvár . .	„	3.36	„	9.33	„	[illegible]	„	11.11
Kis-Czell .	reggel	4.36	„	10.01	„	2.21	„	12.24
Győr . . .	d. e.	11.08	„	11.28	„	[illegible]	„	3.—
Bpestre érk.	d. u.	1.45	d. u.	2.05	este	[illegible]	„	7.35

Budapestről.

Budapest	regg.	8.50	d. u.	1.45	d. u.	2.20	este	9.55
Győr . .	d. e.	11.47	„	4.41	„	5.30	„	2.36
Kis-Czell .		1.54	este	6.02	este	8.49	„	4.32
O.-Asszonyfa	„	—	„	—	„	—	„	—
Sárvár . .	„	2.25	„	6.25	„	9.34	„	5.06
Vép . . .	„	2.51	„	—.—	„	10.07	reggel	5.31
Szombath. é.	„	3.04	„	6.52	„	10.23	„	5.44

Szombathelyről Grácz felé indul:

Szombathely	regg.	6.06	d. u.	3.16	éjjel	7.—
Kis-Unyom	„	6.19	„	3.29	„	—.—
Egyházas-Rádocz . . .	„	6.33	„	3.42	„	—.—
Körmend	„	6.48	„	[illegible]	„	7.25
Csákány	„	7.03	„	4.09	„	—.—
Gátót	„	7.12	„	4.18	„	7.40
Szt-Gotthárd	„	7.32	„	4.36	„	7.54
Gyanafalva	„	7.53	„	4.53	„	8.04
Grácza érkezik	d. e.	10.35	este	7.35	„	9.59

Grácz felől Szombathelyre érkezik:

Grácz	reggel	5.42	regg.	8.10	este	6.10
Gyanafalva	„	7.53	„	10.54	„	8.53
Szt-Gotthárd	„	8.04	„	11.09	„	9.15
Gátót	„	8.16	„	11.26	„	9.39
Csákány	„	—.—	„	11.36	„	9.43
Körmend	„	8.33	„	11.50	„	9.57
Egyházas-Rádocz . . .	„	—.—	„	12.04	„	10.12
Kis-Unyom	„	—.—	„	12.18	„	10.26
Szombathelyre érkezik .	„	9.01	„	12.31	„	10.40

Földek bérbeadása.

A köszegi kath. plébániának többnyire a város közvetlen közelében fekvő földei **egészben**, vagy **kisebb-nagyobb parcellákban 6—12 évre** bérbe adatnak.

Tudakozódni **Kinos István** köszeg-városi plébánosnál lehet.

Palaczk- és hordó-borok.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy üzletemben a legjobb minőségü **kőszegi, villányi, somlai, balacsonyi, móri, budai, szt-györgyhegyi, fehér-** és **vörös-borok** palaczkokban literenkint **30—80** krnyi árban. Hordókban is olcsóbb áron kaphatók.

Főtörekvésem a t. vevőközönséget kifogástalan minőségü borokkal kiszolgálni s kérem b. pártfogásukat.

Tisztelettel

SCHWARZ REZSŐ,

KŐSZEG, király-ut 721.

arany-, 18 ezüst-érem, 30 tiszt. és elismerő okirat

Kwizda-féle korneuburgi állattáppor.

Állati-diät. szer lovak, marhák és juhok számára.

13 év óta, a legtöbb istállóban használva, **étvágyhiánynál, rossz emésztesnél, a tej javitására és a tehenek tejhozamának szaporitására.**

Ára: 1/1 doboz 70 kr., 1/2 doboz 35 kr.

Análódiem csakis a fenti védjegygyel ellátva kapható minden gyógytárban és drogistánál.

Főraktár:

Franz Joh. Kwizda

cs. és kir. osztr. magy. és kir. román udvari szállító.

Kerületi gyógyszerész Korneuburg bei Wien

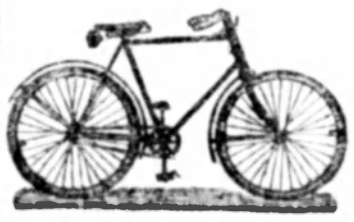

Magáneladásra a legelőnyösebben ismert

Dürkopp Diana kerékpárok

(legjobb csztrák márka)

csak

Kovács Ferencznél

Szombathelyen

kaphatók.

284/1899.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kőszegi kir. járásbiróság 1899. évi sp. I. 56/3. számu végzése következtében dr. Stúr Lajos ügyvéd által képviselt Karner Samu javára Wernitz János ellen 200 frt s jár. erejéig 1899. évi junius hó 8-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján le és felülfoglalt és 441 frtra becsült következő ingóságok, u. m.: 1 cséplőgép, tartalék tüzhelyek, butorok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kőszegi kir. járásbiróság 1899. évi V. 148/2. számu végzése folytán 200 frt. tőkekövetelés ennek járulékai biróilag már megállapitott költségek erejéig Kőszegen leendő eszközlésére

1899. évi julius hó 19. napjának délelőtti 10 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellet, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el tognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felültoglaltatták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kőszegen, 1899. évi junius hó 29. napján.

Rusa Gyula,
kir. birósági végrehajtó.

Hétfőn, jul. 17-én utoljára!

Műkiállitás.

II. műsorozat.

A többi között **ujból érkezett!!**

Dreyfuss érkezése Guiberon-ba,

honnan éjjel Rennes-be vitték át,

Erzsébet királyné ő felsége meggyilkolása Genfben stb. stb.

Általános kivánságra a műsor hétfőn, julius 17-én változtatva lesz. Bővebb tudva van.

Egyuttal szives köszönetet mondok Köszeg város mélyen tisztelt lakosságának számos látogatásáért s a viszontlátásig **Isten hozzád**-ot mondok:

Szives látogatásért esedezik

mély tisztelettel

Müller Pál,
tulajdonos.

Szegedi Mezőgazdasági Kiállitási Sorsjegyek.

Főnyeremény: 50.000 korona

értékben

és több, kisebb nagyobb nyeremény, összesen

1006 nyeremény 100.000 korona értékben.

Egy sorsjegy ára 20 kr.

Az összes nyereményeket kivánatra 20% levonással azonnal készpénzben beváltja Budapesten: a „Hermes" Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság, V., Dorottya-utcza 8., vagy Szegeden: a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank.

Ezen pénzintézetek a nyerő kivánságára készek az

50.000 korona értékü főnyereményt

egy hasonértékü szegedi mintaszerüen berendezett tanyai gazdasággal is becserélni.

Húzás Szegeden, a kiállitás utolsó napján. 1899. szept. 10-én este 6 órakor.

Sorsjegyek kaphatók bank- és váltóüzletekben, az összes dohánytőzsdékben és egyéb elárusitó helyeken.

Viszontelárusitók forduljanak a kiállitást rendező

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségéhez,
Budapest, IX., Üllői-út 25., Köztelek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentallt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fajdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvenynél, csuzná, tagszaggatásnál és meghűlesekné és az orvosok által bedörzsolesekre is mindig gyakrakban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi háziszer, melynek egy háztartásban nem kellene hiányoznia. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegmakénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; **főraktár: Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Beváltalás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Kapható Kőszegen: **Floderer Jenő** gyógyszertárában.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.